

Good Governance Principles of Community Leaders and Social Development towards Thailand 4.0 in Udon Thani Province

Suwapich Bunluerit¹ and Phrakrupalad Aekkaphun Siriwanmethi (Inchunthuek)^{2*}

¹Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand

²Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

*Corresponding author. E-mail: ark29082540@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the level of community leaders' good governance and social development, 2) the community leaders' good governance that affects community leaders' good governance and social development, and 3) the guidelines for developing community leaders' good governance and social development towards Thailand 4.0 in Udon Thani Province. This study is mixed-method research. The sample group consisted of 400 people in Udon Thani Province. The key informants were government officials, public health officials, and 10 community leaders. The research instruments were questionnaires and interview forms. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, multiple regression analysis, and descriptive analysis. The results of the study found that 1) the level of community leaders' good governance and social development was at a moderate level overall. 2) The community leaders' good governance that affected community leaders' good governance and social development included the principles of participation, transparency, and value for money. and the rule of law, respectively. 3) Guidelines for developing the principles of good governance of community leaders and social development found that (1) participation in enacting laws, rules, regulations must be created or updated and fair and acceptable to society, and society must willingly comply with those laws and regulations. (2) Information on justice and equal treatment of everyone should be created or disclosed. (3) There should be transparency and accountability, and operations should be carried out within the framework of the law. (4) Creativity should be created by introducing innovation and applying scientific and technological principles to effectively develop society.

Keywords: Good Governance of Community Leaders, Social Development, Thailand 4.0

ผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

สุวิทย์ บรรลือฤทธิ์¹ และ พระครูปลัดเอกพันธ์ สิริวัฒนเมธี (อินจันทิพย์)^{2*}

¹มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประเทศไทย

²มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: ark29082540@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคม 2) ผลกระทบของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคม และ 3) แนวทางการพัฒนาผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลกระทบของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคม ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ 3) แนวทางการพัฒนาผลกระทบของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคม พบว่า (1) ต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ จัดทำหรือให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมต้องยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น (2) ควรสร้างหรือเปิดเผยข้อมูลการมีความยุติธรรมและการปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเสมอภาค (3) ควรมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมาย (4) สร้างความคิดสร้างสรรค์โดยการนำนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้และนำหลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ผลกระทบของผู้นำชุมชน, การพัฒนาสังคม, ไทยแลนด์ 4.0

© 2024 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

การพัฒนาอย่างมีแบบและการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบย่อมส่งผลต่อการเกิดประสิทธิภาพ ประเทศไทยหลังจากใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นับเป็นเวลากว่า 5 ปี ผลของการพัฒนาตามแผนเศรษฐกิจดังกล่าวนี้ได้รับการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมไปสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมาโดยการขับเคลื่อนเป็นนโยบายของรัฐบาลยุคต่าง ๆ แต่ละวาระการบริหารประเทศ ในส่วนของราชการตามกระทรวง ทบวง กรม หรือแม้แต่หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจในการบริหารเพื่อความอยู่ดีกินดี มีสุข ของประชาชน ภาคส่วนของประชาชนส่วนมากยังขาดการพัฒนาศักยภาพในการเข้าสู่ระบบการบริหารเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละยุคทั้งยังขาดความพร้อมเพียงในหลาย ๆ ด้านดังที่เคยปรากฏในรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัย เช่น ขาดการพัฒนาศักยภาพ ด้านจิตใจ ด้านความพร้อมเพียง ด้านการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ ในการเตรียมความพร้อมตลอดทั้งการส่งเสริมด้านของจริยธรรมคุณธรรมประกอบเข้ากับการใช้แผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2558)

บทบาทของผู้นำชุมชนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพส่งเสริมทุนมนุษย์เพื่อรับทราบปัญหารับรู้ข่าวสารความทัดเทียมต่อยุคโลกาภิวัตน์ เพราะผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในสังคมในระดับต่าง ๆ ทุกท้องถิ่นของประเทศสามารถติดต่อสื่อสารกับคนในสังคมจำนวนมากทั้งผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางโลกและสามารถติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ปัจจุบันนี้เพื่อให้ทันต่อยุคนวัตกรรมสมัยใหม่จำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพสังคมเพื่อเป็นการตอบสนองต่อความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบันทั้งตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลต่อการตอบสนองทั้งการเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลกของหลายประเทศในการกำหนดนโยบายของผู้ที่เข้ามาบริหารประเทศที่มีทัศนคติเปลี่ยนจากสังคมสงครามมาเป็นสังคมเศรษฐกิจตามนโยบายในการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพสังคมตามนโยบายแผนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ผู้นำชุมชนจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพสังคมเพื่อเติมเต็มในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะที่ต้องผลักดันไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่ได้ประกาศใช้เป็นระยะ 20 ปี ของการสร้าง ความมั่นคง มั่นคง และยั่งยืนของการพัฒนาประเทศและสังคมในอนาคต (กิตติศักดิ์ อังคะนาวิณ, 2560)

การบริหารประเทศโดยรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มาจากการปฏิวัติรัฐประหารที่ผ่านมา ซึ่งมีรัฐบาลนายคนที่ 29 มีแผนการที่จะพัฒนาประเทศ คือ พัฒนาชาติใหม่นั้น เท้ากับการบริหารในระบบไทยแลนด์ 4.0 คือการบริหารทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ถือเป็นวิสัยทัศน์ที่ว่า มั่นคง มั่นคั่งและยั่งยืน ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ไข จัดระบบ ปรับทิศทางและสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้ ไทยแลนด์ 4.0 จึงมีความสำคัญที่จะพัฒนาในเรื่องของวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอด ในกลุ่มเทคโนโลยีตลอดถึงอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่จะใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม กลุ่มดิจิทัล กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง นี้คือหลักการที่รัฐบาลสร้างโมเดลไทยแลนด์ 4.0 เพื่อผนึกกำลังเครือข่ายทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิดประชารัฐ สร้างมิตรทางธุรกิจการวิจัยและพัฒนาบุคลากรทั้งในและระดับโลก แต่ทรัพยากรมนุษย์ของชาติยังจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพให้เข้ากับบริบทของการพัฒนาชาติ เพื่อความสมดุลของระบบการบริหารต่อไป (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559)

จากปัญหาของการพัฒนาชาติแบบก้าวกระโดด โดยขาดบุคลากรที่มีความชัดเจนในการรับรู้ข้อมูลของแผนเศรษฐกิจสังคมตามโมเดลไทยแลนด์ 4.0 ทั้งยังขาดบุคคลที่จะตอบสนองต่อนโยบายของประชาธิรัฐ จึงต้องสร้างศักยภาพสังคมให้สามารถเติมเต็มส่วนที่ยังขาดหายยิ่งรัฐบาลยังยึดรูปแบบของการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันที่ยังมีจำเป็นมาก และจะต้องพัฒนาสังคมให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตอบสนองภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้เกี่ยวกับการทำงานภาคส่วนต่าง ๆ ระบบการปกครองของประเทศในทางการพัฒนาจึงจำเป็นต้องมีหลากหลายหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาททางการส่งเสริมให้ก้าวไปสู่ความเจริญก้าวหน้า แต่ต้องอยู่ในกรอบของหลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม โดยเฉพาะผู้นำชุมชนที่จำเป็นเข้ามามีบทบาทการพัฒนาศักยภาพสังคมให้ก้าวไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 อย่างมีความมั่นคง มั่นคั่งและยั่งยืน ตามกรอบที่เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมนั่นคือทำน้อยได้มาก (จิตติมา อัครธิพิงศ์, 2561)

ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพราะเป็นพื้นที่ที่ยังต้องมีการแก้ไขปัญหาที่ยังเกิดขึ้นตลอด จากเหตุผลและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยที่ประเด็นการศึกษา ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อยู่ระดับใด หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประกอบไปด้วยปัจจัยอะไรบ้าง และแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0

ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ควรเป็นอย่างไร เพื่อที่จะนำไปพัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชนและศักยภาพของผู้นำชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,253,835คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane) จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย หน่วยงานปกครองระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่พัฒนาความมั่นคง จำนวน 1 กลุ่ม จำนวน 10 คน ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ

เลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.83 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาดูตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย (2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง (3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ (4) แจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง และ (5) รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 400 ชุด ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

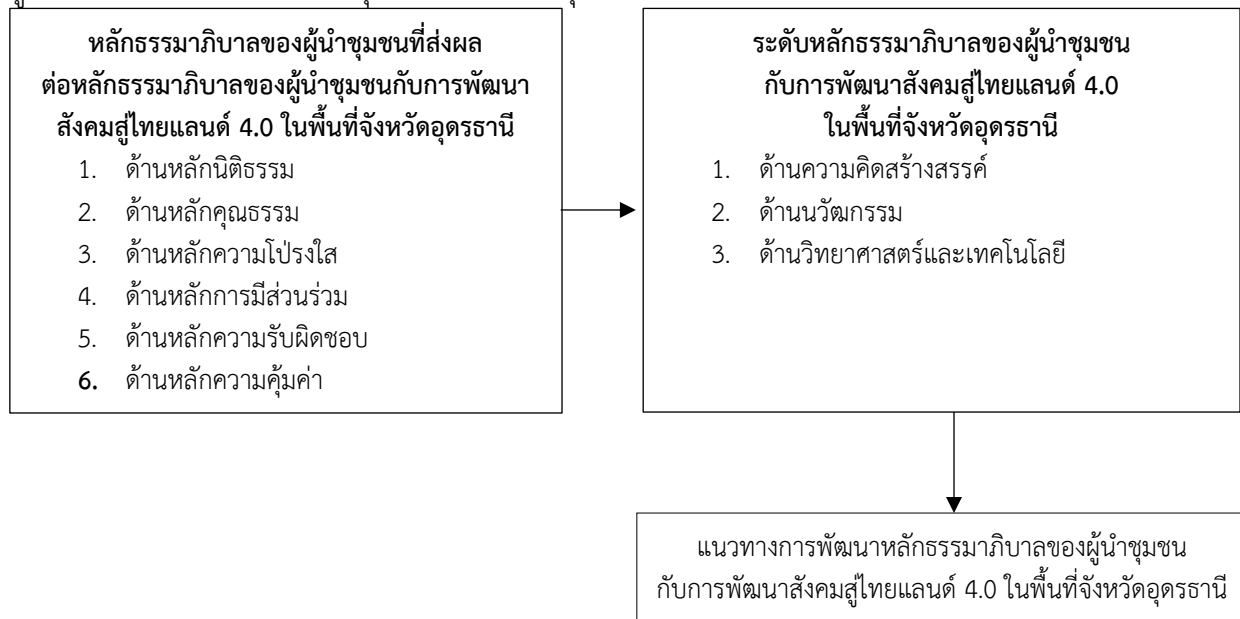
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ 1 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.04	0.27	ปานกลาง
ด้านนวัตกรรม	3.02	0.62	ปานกลาง
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.01	0.38	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$ S.D.=0.38) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.04$ S.D.=0.27) ด้านนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.02$ S.D.=0.62) และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.01$ S.D.=0.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านหลักนิติธรรม	3.04	0.72	ปานกลาง
ด้านหลักคุณธรรม	3.01	0.56	ปานกลาง
ด้านหลักความโปร่งใส	3.03	0.48	ปานกลาง
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.05	0.56	ปานกลาง
ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.02	0.82	ปานกลาง
ด้านหลักความคุ้มค่า	3.07	0.68	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$ S.D.=0.58) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.07$ S.D.=0.68) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.05$ S.D.=0.56) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.04$ S.D.=0.72) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.03$ S.D.=0.48) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.02$ S.D.=0.82) และด้านด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.01$ S.D.=0.56) ตามลำดับ

2. หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ลำดับตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.895	.050		17.904	.000	.797	.994
ด้านหลักนิติธรรม (X_1)	.044	.007	.039	5.974	.000*	.030	.059
ด้านหลักคุณธรรม (X_2)	.006	.016	.003	.337	.736	-.027	.038
ด้านหลักความโปร่งใส (X_3)	.278	.009	.543	29.637	.000*	.260	.297
ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_4)	.425	.013	.513	33.256	.204*	.400	.450
ด้านหลักความรับผิดชอบ (X_5)	.019	.015	.016	1.274	.203	.049	.010
ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6)	.236	.041	.526	.247	.000*	.041	.426

$SE_{est} = \pm .03974$ R = 0.995; $R^2 = 0.989$; Adj. $R^2 = 0.989$; F = 7175.875; p-value = 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X4) ด้านหลักความโปร่งใส (X3) ด้านหลักความคุ้มค่า (X6) และ ด้านหลักนิติธรรม (X1) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425 .278 .236 และ .044 ตามลำดับ และหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ไม่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม (X2) และด้านหลักความรับผิดชอบ (X5) ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 98.9

3. แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า (1) ต้องสร้างการมีส่วนในการตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ จัดทำหรือให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ สังคมต้องยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น (2) ควรสร้างหรือเปิดเผยข้อมูลการมีความยุติธรรมและการปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเสมอภาค (3) ควรความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมาย (4) สร้างความคิดสร้างสรรค์โดยการนำนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้และนำหลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านนวัตกรรมและด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทบาทของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควรจะเป็นและในแต่ละด้านยังไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเท่าที่ควร ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยญภัทร นกมัน (2564) ที่ศึกษาประสิทธิภาพบทบาทภาวะผู้นำท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้นำท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้นจำเป็นที่จะต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารให้เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร และปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตท้องถิ่น ประยุกต์หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ในการสร้างค่านิยมให้กับผู้นำ

หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยเหล่านี้ยังไม่มีผลเท่าที่ควรเป็นเพราะผู้นำชุมชนยังไม่นำไปปฏิบัติเท่าที่ควรจะเป็นและยังไม่เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนอย่างเท่าที่ควร ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลธิดา มาลาม (2563) ที่ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโครงการในศตวรรษที่ 21 กับการผลิตบริการสาธารณะในยุค Thailand 4.0 ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโครงการในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วย 7 ประการ ได้แก่ 1) ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การร่วมกันนำ 3) การร่วมกันเรียนรู้ 4) สร้างชุมชนโดยการยึดหลักความสัมพันธ์แบบกลุ่ม 5) การร่วมกันพัฒนาพลังกลุ่ม 6) การร่วมกันปฏิบัติและ 7) การสื่อสารให้ครอบคลุมการบริการสาธารณะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม

และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องตามหลักการจัดบริการสาธารณะ คือ หลักว่าด้วยความเสมอภาค หลักว่าด้วยความต่อเนื่องและหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X4) ด้านหลักความโปร่งใส (X3) ด้านหลักความคุ้มค่า (X6) และ ด้านหลักนิติธรรม (X1) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425 .278 .236 และ .044 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 เพราะผู้นำชุมชนต้องมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศากร หวลจิตร และ เสาวนีย์ เจียมจักร (2561) ที่ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำและทิศทางใหม่เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ให้ชุมชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนในเทศบาลเมืองท่าช้าง เกิดขึ้นจากบทบาทและศักยภาพด้านอุดมการณ์ สมาชิกมีความต้องการ มีความสนใจร่วมกัน มีตัวแทนของกลุ่มที่เข้มแข็ง ดำเนินงานอยู่ในกฎระเบียบร่วมกัน จึงช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ในส่วนของการสื่อสารกัน มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกัน เช่น จดหมาย Facebook Line โทรศัพท์ เพื่อสะดวกในการติดต่อสื่อสารกัน ดังนั้น คุณลักษณะของผู้นำที่ดี ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ที่ได้ศึกษาพบว่า มีภาวะผู้นำ 5 องค์ประกอบ ประกอบไปด้วย 1) การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา 2) การใส่ใจและมีความหวังดีกับผู้อื่น 3) การมีศีลธรรมในการดำเนินงาน 4) การสร้างเสริมจิตสำนึกที่ดี 5) การเปิดใจยอมรับเทคโนโลยีสมัยใหม่

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า (1) ต้องสร้างการมีส่วนในการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ จัดทำหรือให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ สังคมต้องยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น (2) ควรสร้างหรือเปิดเผยข้อมูลการมีความยุติธรรมและการปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเสมอภาค (3) ควรความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมาย (4) สร้างความคิดสร้างสรรค์โดยการนำนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้และนำหลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสรา ศรีเพ็งตา (2565) ที่ศึกษาภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 คือ ภาวะผู้นำถือเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารและขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน ทำให้ผู้นำต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารการให้ความสำคัญกับการวางแผนพัฒนายุคไทยแลนด์ 4.0

สรุปผลการวิจัย

ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านนวัตกรรมและด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามลำดับ

หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับ

หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X4) ด้านหลักความ

โปร่งใส (X3) ด้านหลักความคุ้มค่า (X6) และ ด้านหลักนิติธรรม (X1) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425 .278 .236 และ .044 ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า (1) ต้องสร้างการมีส่วนในการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ จัดทำหรือให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ สังคมต้องยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น (2) ควรสร้างหรือเปิดเผยข้อมูลการมีความยุติธรรมและการปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเสมอภาค (3) ควรความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมาย (4) สร้างความคิดสร้างสรรค์โดยการนำนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้และนำหลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทการพัฒนาที่ดีแก่ประชาชนควรอธิบายถึงกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ แก่ประชาชนในชุมชนอย่างชัดเจน ควรมีการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ว่าถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือไม่

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ผู้นำชุมชนควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดแก่บุคลากร ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและความซื่อสัตย์แก่บุคลากร ตลอดถึงการตรวจสอบบุคลากรด้านวินัยของผู้ปฏิบัติงาน

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ผู้นำชุมชนควรมีความโปร่งใสในการบริหารงานทุกครั้ง ควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ถูกต้องกับความเป็นจริง มีการชี้แจงรายละเอียดด้านงบประมาณและการบริหารงานด้านอื่น ๆ

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้นำชุมชนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น ไม่ควรมีการเล่นพรรคพวกรจนทำให้คนดีมีฝีมือไม่มีโอกาสทำงาน

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้นำชุมชนควรเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานให้มากขึ้น ควรมีความรับผิดชอบต่อผลอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานและพร้อมที่จะแก้ไขในกรณีที่เกิดผลเสียอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้นำชุมชนควรมีการคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนในชุมชนเป็นหลักในการทำงาน มีการจัดสรรงบประมาณ สร้างสรรค์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้เกิดประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมตามหลักธรรมาภิบาล โดยเปลี่ยนขนาดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยให้กว้างและขนาดใหญ่ขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในการพัฒนาผู้นำชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลหรือหลักธรรมอื่น ๆ ในพระพุทธศาสนา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง เช่น สัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อต้องการทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกด้านทุกปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการพัฒนาผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS FOR WINDOW. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน. (2560). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 14(26), 149-151.
- กุลธิดา มาลาม. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโครงการในศตวรรษที่ 21 กับการผลิตบริการสาธารณะในยุค Thailand 4.0. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย 4(3), 189-204.
- จิตติมา อัครธิติพงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 20(1), 99-107.
- ชัยญภัทร นกมัน. (2564). ประสิทธิภาพพบปะภาวะผู้นำท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 23(2), 23-35.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. บรรยายพิเศษ. ใน การประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2559 ณ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- นิตสาร หวลจิตร และ เสาวนีย์ เจียมจักร. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำและทิศทางการใหม่เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้ชุมชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 (รายงานการวิจัย). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0. สืบค้นจาก http://planning2.mju.ac.th/goverment/20111119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf.
- อริสรา ศรีเพ็งตา. (2565). ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 2(1), 32-42.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Yamane, T. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: Harper & Row.

